

Benutting van kennis uit onderzoek bevorderen in het onderwijs: hoe doe je dat?

Landelijke practoratendag 2023

Patricia Brouwer (Hogeschool Utrecht)

Carlos van Kan (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)

i.s.m. Merel Wolf (ECBO) en Marloes de Lange (Hogeschool van Arnhem en Nijmegen)

Jouw associaties met kennisbenutting

Wat zijn jouw associaties met kennisbenutting?

60 responses

Deze workshop is een mix van

- Kennisnemen van kennisbenuttingsstrategieën die uit theorie en praktijk voortkomen
- Ontvangen van praktische voorbeelden van hoe anderen kennisbenutting stimuleren
- Een start maken met jouw eigen kennisbenuttingsplan / handvatten om mee te denken met kennisbenuttingsplan van iemand anders

Praktijkwestie als aanleiding voor onderzoek

“Wat kunnen we [practoraten] doen om de benutting van practoraatsopbrengsten door docenten(teams) te stimuleren, ten behoeve van duurzame onderwijsverbetering?”

Wat is kennisbenutting?

- Kennisbenutting als lineair proces
- Kennisbenutting als een dynamische interactie tussen
 - Kennisproducent ~ practor(aatsleden)
 - Kennisconsument ~ docenten(team)
 - Kennisproduct ~ verschillende vormen

Noorderpoort

Aan de slag met jouw eigen casus

- In groepjes
- Neem een kennisproduct (bv dienst, inzicht, activiteit) in gedachten die jij of iemand anders wilde delen met een breder publiek in jouw instelling
- Hoe heb je ervoor gezorgd dat de kennis daadwerkelijk werd gedeeld of benut? Welke activiteiten ondernam je daartoe?
- In hoeverre was je succesvol in het delen van de kennis? Wat werkte in jouw ogen bevorderend en belemmerend?

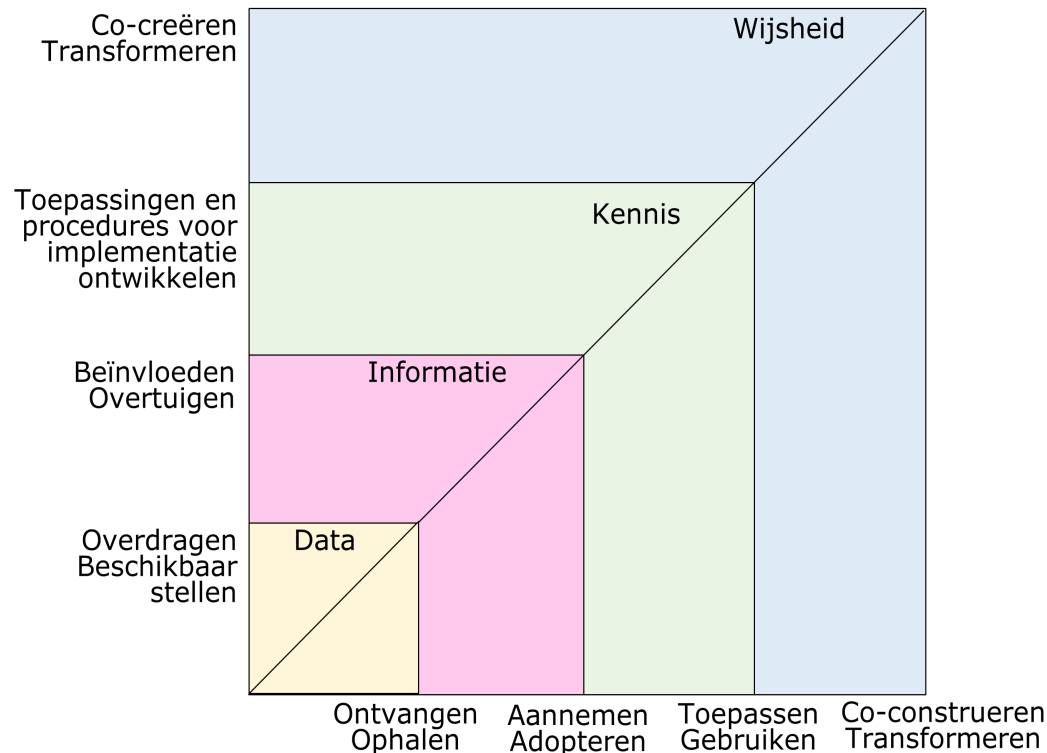
Noorderpoort

Strategieën voor kennisbenutting

Strategieën kennisproducenten

Castelijns & Vermeulen (2017)

Strategieën kennisconsumenten

Strategieën van practoren en docenten(teams)

Hoofdcode	Definitie	Subcode
1.	Overdragen en beschikbaar stellen van kennis	<p>A. Creëren van kennisproducten en deze beschikbaar stellen aan docenten(teams) (bv. artikelen, boeken of websites)</p> <p>B. Direct informeren over of overhandigen van kennisproducten aan docenten(teams) en het ontsluiten van bronnen die over het practoraatsthema gaan</p> <p>C. Creëren van een (digitaal) platform waar kennisproducten beschikbaar gesteld worden aan docenten(teams)</p> <p>D. Inzetten van communicatiekanalen die docenten(teams) informeren over (nieuwe) kennisproducten</p>
2.	Beïnvloeden en overtuigen van docenten(teams) om kennis te benutten	<p>A. Werken vanuit een geëxpliciteerde visie of missie op het practoraatsthema en/of hoe dit bijdraagt aan onderwijsverbetering</p> <p>B. Verkondigen van de visie en missie op het practoraatsthema in communicatie-uitingen</p> <p>C. Organiseren van inspraak/meedenken en creëren van mogelijkheden voor het geven van feedback en/of het uitproberen van tussentijdse kennisproducten door docenten(teams) opbrengsten door docenten(teams)</p> <p>D. Inbrengen van expertgetuigenissen, -meningen en -argumentaties en ongevraagde adviezen over het benutten van (specifieke) kennisproducten</p> <p>E. 'Verleiden' van docenten(teams) met als doel hen over te halen kennisproducten te benutten in de onderwijspraktijk (bv. met workshops, lezingen, het delen van ervaringen van andere docenten, het inspelen op urgente uitdagingen die op het onderwijs afkomen, of aanspreken op bestaande expertise)</p> <p>F. Strategisch gebruik maken van bepaalde inbeddingsmethoden om leidinggevend te overtuigen van het belang kennisbenutting voor onderwijsverbetering</p>
3.	Ontwikkelen van toepassingen en procedures voor implementatie van kennis in de onderwijspraktijk	<p>A. Inrichten van nieuwe, aansluiten bij en/of verduurzamen van bestaande formele en informele, interne en externe ondersteunende samenwerkingsstructuren tussen actor(groep)en in de organisatie en deze blijvend faciliteren</p> <p>B. Formulieren van richtinggevende of dwingende (beleids)kaders en/of het faciliteren van de uitvoering ervan, inclusief monitor- en evaluatiecycli ten behoeve van kwaliteitszorg</p> <p>C. Inbedden van kennisbenutting ten behoeve van onderwijsverbetering via de normjaarzaak of een formele (kwalificatie)structuur (bv. door specifieke functies aan het functiegebouw toe te voegen)</p>
4.	In samenwerking met docenten(teams) nieuwe kennis creëren en transformeren	<p>A. Ontwerpen van situatiespecifieke toepassingen waarin de kennis en kennisproducten benut worden, in samenwerking met docenten(teams) die hier vanuit hun specifieke expertise een bijdrage aan leveren</p> <p>B. Inrichten van een continue inhoudelijke evaluatiecycli ten behoeve van de inbedding van kennisbenutting in de onderwijspraktijk</p>

Hoofdcode	Definitie	Subcode
1.	Ontvangen en ophalen van kennis	<p>A. Kennisnemen van kennisproducten beschikbaar gesteld door de practor (bv. artikelen, boeken of websites)</p> <p>B. Geïnformeerd worden over kennisproducten (bv. het bijwonen van een presentatie georganiseerd door de practor)</p>
2.	Aannemen en adopteren van kennis	<p>A. Grondig bestuderen van kennisproducten om de informatie te begrijpen (bv. door een artikel te lezen of tijdens een presentatie kritische vragen te stellen aan de onderzoeker)</p> <p>B. Inschakelen van expertise van practor om kennisproducten te begrijpen</p> <p>C. Bespreken van kennisproducten met anderen die behoren tot de doelgroep van de practor om kennisproducten te begrijpen, tevens moedigen docenten(teams) anderen aan om dit ook te doen</p> <p>D. Organiseren van bijeenkomsten, excursies en studiedagen over het practoraatsthema voor anderen die behoren tot de doelgroep van de practor, en eventueel daarvoor de practor onderzoeker uitnodigen om te spreken</p> <p>E. Deelnemen aan inspraakinitiatieven georganiseerd door de practor</p> <p>F. Eigen maken van de visie en missie over het practoraatsthema en het overtuigd raken van het belang van de benutting van kennisproducten voor de onderwijspraktijk</p>
3.	Toepassen en gebruiken van kennis in de onderwijspraktijk	<p>A. Gebruik van kennisproducten door docenten(teams) in de eigen onderwijspraktijk en het eventueel maken van kleine aanpassingen in de vorm van het kennisproduct om het te kunnen toepassen in de eigen onderwijscontext</p> <p>B. Deelnemen aan (in eerste instantie door de practor ingerichte) ondersteunende samenwerkingsstructuren waarin verschillende actor(groep)en een vaste plek hebben, om kennis en ervaringen over het practoraatsthema te delen; het gaat om een vaste groep mensen met een duidelijk doel, die kennisproducten (willen) gebruiken in de onderwijspraktijk</p> <p>C. Deelnemen door docenten(teams) aan monitor- en evaluatiecycli ten behoeve van kwaliteitszorg van toepassingen van kennisproducten in de onderwijspraktijk</p> <p>D. Verwijzen naar kennisproducten in eigen aanpak en/of (beleids)documenten door docenten(teams)</p>
4.	Co-construeren en transformeren van kennis in de onderwijspraktijk	<p>A. Mede- of doorontwikkeling van situatiespecifieke toepassingen van kennisproducten door deze inhoudelijk aan te passen aan de eigen onderwijspraktijk, eventueel in samenwerking met de practor</p> <p>B. Reflecteren door docenten(teams) op waarden van en visie op het practoraatsthema en het onderwijs en het doorontwikkelen ervan, eventueel samen met de practor</p> <p>C. Deelnemen van docenten(teams) aan inhoudelijke evaluatiecycli ten behoeve van inbedding van kennisbenutting in de onderwijspraktijk</p>

Van Kan, C., Brouwer, P., Wolf, M., en De Lange, M. (2023). Benuwing van kennis uit onderzoek bevorderen in het onderwijs: hoe doe je dat? Een onderzoek naar kennisbenuwing in de context van practoraten. Eindrapport.

Verder met jouw eigen casus

- Als je kijkt naar de strategieën uit het model, kun je dan aangeven welke strategieën jij hebt gehanteerd in jouw casus?
 - Kun je een voorbeeld geven?
- Welke strategieën zou je (meer) willen hanteren? Waarom?
- Lijnt jouw gewenste strategie op met je huidige strategie?

Take-home message

- Wees bewust van de verschillende strategieën die je kunt hanteren om kennisbenutting bij jouw doelgroep te stimuleren
- Houd in gedachten dat de doelgroep zelf ook strategieën hanteert, je kunt niets afdwingen!
- Het model is niet normatief, meer is niet altijd beter. Het gaat om passend bij de ambities van jou(w mbo-instelling)

Noorderpoort

Tot slot

- Ons onderzoek naar kennisbenutting in de context van practoraten wordt begin 2024 gepubliceerd! Rapport ontvangen of verder praten? Neem contact op:
 - patricia.brouwer@hu.nl
 - carlos.vankan@han.nl (PL)
 - merel.wolf@ecbo.nl
 - m.delange@han.nl
- In de eerste helft van 2024 ontwikkelen we i.o.v. NRO een themapagina over kennisbenutting op Onderwijskennis.nl
- Vraag aanwezige betrokken practoren om hun ervaringen!

